
Конференцията по разоръжаване

През 1978 г. Конференцията по разоръжаване (КР) е призната от Специалната сесия по разоръжаването на Общото събрание на ООН като единственият многостранен форум за водене на преговори в тази област от международната общност. КР наследява предходни форуми по същата тема, базирани в Женева.

Дневният ред на КР обхваща всички проблеми в сферата на контрола на въоръженията и разоръжаването. Понастоящем КР фокусира своята работа в следните теми: прекратяване на надпреварата в ядреното въоръжаване и ядрено разоръжаване; превенция на ядрена война и свързаните с това въпроси; превенция на надпреварата във въоръжаването в космическото пространство; ефективни международни договорености за гарантиране на сигурността на държавите без ядрени оръжия срещу използването на ядрени оръжия; нови видове оръжия за масово унищожение и нови системи за такива оръжия, включително радиологични оръжия; всеобхватна програма за разоръжаване и прозрачност във въоръженията.

КР заседава в годишна сесия, която е разделена на три части от по съответно 10, 7 и 7 седмици. Конференцията се председателства на ротационен принцип от нейните членове. Всяка страна председателства за период от четири седмици.

При създаването си КР е наброявала 40 държави. Впоследствие броят им е вариал (нагоре и надолу) и към настоящия момент е 65 държави. КР кани останалите страни, членки на ООН, които имат желание да участват в значимите дискусии, провеждани от Конференцията, да се включат в работата ѝ като нечленуващи страни.

КР приема собствени правила за работа и дневен ред на срещите си, вземайки предвид препоръките на Общото събрание на ООН и предложенията на своите членове.

Решенията в рамките на Конференцията се приемат с консенсус. КР докладва годишно или по-често, ако се наложи, пред Общото събрание на ООН.

Конференцията по разоръжаване и нейните предходни структури договарят едни от най-значимите международни споразумения за ограничаване на

въоръженията и за разоръжаване като: Договорът за неразпространение на ядреното оръжие; Конвенцията за забрана на военното и друго враждебно използване на техники за промяна на околната среда; Договорът за забрана на разполагането на ядрени оръжия и други оръжия за масово унищожение на морското дъно, на океанското дъно и в почвата; Конвенцията за забрана на разработването, производството и съхранението на бактериологическо (биологическо) и токсинно оръжие и за неговото унищожаване; Конвенцията за забрана на разработването, производството, съхранението и употребата на химическо оръжие и за неговото унищожаване и Договорът за всеобхватна забрана на ядрените опити.

През последните две десетилетия Конференцията по разоръжаване няма постигнати значими резултати в своята дейност. В опит да бъде преодолян застойт бяха създадени четири работни групи по темите от дневния ред на КР, изброени по-горе.

През 2018 г. следните страни председателстваха Конференцията: Шри Ланка, Швеция, Швейцария, Сирия, Тунис и Турция. Председателството на Сирия бе белязано с напрежение и конфронтация поради политически причини.

Представители на Постоянното представителство на Република България в Женева, Швейцария, участват в работата на Конференцията по разоръжаване. Министерството на отбраната следи дебатите в работните групи и срещите по време на годишната сесия на Конференцията и при необходимост участва със становища при разработване на позиции за дебатите.